Ч. 275. (446). Львів, Пятниця дня 10. падолиста 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В зайнятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границю:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лиш оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всї бюра по цїлім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руска ч. 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 60 сот., за стрічку, а в оповістках 80 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 10 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Вибір нової президії.

ВІДЕНЬ. (Тел. Укр. Слова.)

До нової президії вибрано: посла Юліяна Романчука як голову і послів дра Евгена Петрушевича і дра Льва Бачинського як заступників.

Надзвичайне засїдане Загальної Української Ради.

Реаґуючи на оповіщену дня 5. падолиста заповідь виокремленя Галичини, Загальна Українська Рада зібрала ся дня 6. с. м. о 4 год. по полудни на надзвичайне засїдане, під проводом голови д-ра Костя Левицького.

Приступаючи до нарад, ухвалено строгу довірочність. Голова дав історичний огляд переговорів, які президія З. У. Р., з окрема голова др. Кость Левицький і містоголова Микола Василько відбували за час війни з міродатними державними чинниками, а передовсїм з бувшим президентом міністрів ґрафом Штірком, в справі домагань українського народу що до правно-державного становища Галичини і створеня з української части Галичини і Буковини окремої української провінциї в державно-безпосереднім звязку з Австрією, представляючи докладно всї стадиї тих переговорів, котрих кульмінаційною точкою була заява бувшого президента міністрів ґрафа Штірка, зложена устно в половині вересня 1915 р. пп. д-рови Костеви Левицькому, Миколї Василькови і д-рови Евгенови Олесницькому, що на нараді президента міністрів Австрії ґрафа Штірка, президента міністрів Угорщини ґр. Тіси, міністра зовнїшних справ бар. Буріяна і представника німецького правительства, рішено сповнити оправдані бажаня українського народу Австрії і провести поділ Галичини на історичній етноґрафічній основі на два окремі краї.

Свій звіт закінчив голова, предкладаючи З. У. Радї рішене президії: зложити корпоративно свої мандати в руки З. У. Ради.

Відбуваючи дальше засїдане під проводом п. В. Ясеницького, як найстаршого віком, З. У. Рада вислухала по черзї заяв членів президії з поодиноких ґруп, що входять в склад Ради, а то: п. Маріяна Меленевського за ґрупу Союза визволеня України, В. Темницького за соціял-демократичну ґрупу, д-ра Льва Бачинського за радикальну ґрупу і Антона Лукашевича за ґрупу буковинських національних демократів. Таким способом всї члени Президії З. У. Ради зложили солїдарно свої мандати.

Опісля п. В. Темницький представив Радї від уступившої президії ряд резолюцій. Над витвореною політичною ситуацією і предложеними резолюціями вивязала ся політична дебата, в якій забирали голос: др. Льонгін Цегельський, В. Темницький, А. Лукашевич, Лев Бачинський, Лев Левицький, Я. Весоловський, В. Ясеницький, Евген Левицький і А. Жук, при чім сей останнїй дав огляд діяльности Союза визволеня України, виказуючи, що на його тактику впливали також заяви правительственних чинників центральних держав, що сї держави відносять ся з повною прихильністю до визвольних змагань українського народа в Росії, та анальоґічні заяви правительств союзних держав Туреччини і Болгарії.

В голосованю З. У. Рада приняла одноголосно отсї резолюциї:

1) Супроти оголошеня заповіди вилученя Галичини і розширеня краєвої автономії, Заг. У. Рада протестує як найбільше рішучо і торжественно проти того, що ц. к. правительство повзяло так далеко ідучі рішеня про будучу долю українського народа в Галичині не тільки без відома і співучасти його леґальної репрезентациї, але також проти виразної і правительству відомої волї та стремлїнь українського народу, і то в супереч запевненям, даваним ц. к.

ІВАН ВАЗОВ.

В городї муз.

Снїжна заметіль гудїла злюще. В ряди-годи вдаряла у вікна, а її холодні подуви, впадаючи щілинами рам, вправляли в дроганє полумя лямпи, якої скло в долїшній части, було витовчене.

Молодий поет, закутаний у передпотопову загортину (Paletot), на якої ліктях виднїли роздираючі серце рани, був заглиблений у писаню при гуляцому світлї лямпи. Зимна судорожа стрясала ним часто, а лице корчило ся в міру, як холод у кімнатї збільшав ся за кождим подувом вітру.

Скінчив свій вірш пізно в ночи, а коли натхненє перестало його штучно розгрівати, почув зимні дріжаки з усею їх прозаїчністю. Перечитав свій твір у друге й трете і дуже був задоволений.

— Завтра пішлю його до „Місячника“, — подумав, — в самотї, — а радо його там приймуть. Вже від шістьох місяців пишу до тої часописи, а нї одного менї не звернули... А й що маю за те? Певне, що не гроші... Але який же я був би радий купити собі на Різдво нові штани... Моя бюрова платня ледве менї вистарчає на те, щоб я не вмер скоро з голоду... Сей старий друг, — тут зиркнув на свою загортину, — ще мене не покине сеї зими. Властиво вона подаєть ся до дивісії, але я її не пускаю.

Завирюха шаліла на дворі злюще! Молодий поет відчитав ще раз свій твір і був задоволений.

— Завтра сам його занесу редакторови „Місячника“, — подумав собі. — Скористаю з тої нагоди, щоб йому дати легко до зрозуміня, що менї потрібно трохи гроший перед святами. Обіцяв менї що правда подарувати цїлого Некрасова, яким я так захоплюю ся. Але я тепер потрібую гроший... Не вимагаю богато — от стільки, щоби собі купити штани. Зрештою не може менї того відмовити... Від кількох місяців достарчаю йому до письма поезій. Знає він гаразд, що хоча поети живуть у високих сферах з богами, то все таки не можуть обійти ся без штанів.

Відчитав опять твір і поклав ся...

Довго чув завивання завирюхи, але звинув ся в клубок під легкою ковдрою й заснув.

* * *

Другого дня поет з битєм серця застукав у двері редактора. В покою був сам редактор „Місячника“. Сидів біля бюрка, закиданого паперами. Відложив на бік коректу, якою був занятий і слухав уважно віршів, що їх молодий поет читав йому з перенятєм.

— Гарно, чудово! — кликнув, — помішу се на першій шпальтї.

Поет зарумянив ся по вуха з радощів. Редактор подав йому папіроску, балакаючи дальше:

— Мушу вас перепросити. Доси, треба признати, співробітничаєте у нас безплатно... Знаю се, що ви не приняли би навіть заплати, бо натхненя не продаєть ся... Але прошу уявити собі положенє, в якому находить ся наш книгарський ринок: читають, а не платять... Роблю довги; по шию в них сиджу! Чи-ж редактор, щоби не знаю як хотів, може винагородити належно своїх співробітників?

— О, так справдї... Я хотів би вас тільки просити... — говорив, паленїючи, молодий поет.

— О, знаю, знаю, — перебив редактор, — хочете говорити про друкарські похибки? Страшні ті похибки! Неписьменні складачі... От і в останнім вашім творі... Замісць... „Гідні пошанованя колиби“, видрукували: „Гідні пошанованя кобили“! А чи-ж кобили можуть бути гідні або негідні пошанованя?

— Зволите менї вибачити, — підняв соромливо молодий поет, лякаючись підвести на редактора очи, звернені на колекцію убрань на вішалї. — Властиво, знаєте пане, на Різдво, яке наближаєть ся...

— Розумію, розумію; бажаєте собі, щоби я вам дав на свята поезії Некрасова, що їх обіцяв вам?... Дуже радо дам їх вам, ще карток не поперетинав, такий маю навал роботи. Для вас поетів, корм духа є усім, я се знаю... Вас тільки одних не торкнув ся і не займив грубий матеріялїзм наших часів... Без поетів ми мусїли би зневірити ся в нашу будуччину, ми остали би чужими всяким величним ідеалам. Чи-ж не так? Завтра перешлю вам Некрасова, щоби ви мали приємну лектуру.

Молодий поет вийшов з кабінету редактора зовсїм збитий з пантелику. Коли прочув з упоєня, в яке ввели його похвали редактора, лихий був на самого себе:

— То йолуп з мене, я не смів сказати йому, чого хочу, — думав з гнївом. — От лїпше напишу до нього, бо неможливо провести свята з такими страшенними дірами в убраню! Я мусїв би замкнути ся дома, не вийти навіть до каварнї. Папір не румянить ся!

* * *

правительством поодиноким особам з української політичної репрезентації, що мав статись як раз противно, а саме поділ Галичини на українську і польську провінцію; що в заповіди тій зіґнорувало, найбільше оправдані і від многих десятків літ ненастанно підношені правно-політичні домаганя українського народу; що ідучи на стрічу безосновним претенсіям Поляків до українських земель перейшло до дневного порядку над історичними правами українського народа до його прабатьківської землі і фактичними його потребами.

2) Виходячи з заложеня, що український нарід є господарем і паном на всіх землях ним заселених і змагаючи до державної самостійности українського народу, З. У. Р. застерігаєть ся як найбільше рішучо проти того, щоб якийнебудь, хоч найдрібнійший кусок области історично і етноґрафічно української мав бути влучений в склад польської держави, а натомість домагаєть ся, щоби з українських земель на схід від польської етноґрафічної границі, які вже є в посіданю центральних держав і ще будуть відбиті від Росії — був створений окремий самостійний, державний, український орґанізм, в тісній сполуці з центральними державами, але з виключенем якого-небудь звязку з польським державним орґанізмом

Подаючи се до відома загалови З. У. Р. звертаєть ся до української суспільности з зазивом, щоби в сю тяжку хвилю зберегла холодну кров і зрілу розвагу, щоби в мужеській відповіди на тяжкі удари та гіркі розчарованя сконсолідовала ся в один одноцілий національний табор, перевела найбільше здисципліновану загально-національну орґанізацію всіх своїх активних сил, і придержуючи ся незмінно дотеперішних витичних ліній засадничої політичної орієнтації — в змаганю до здійсненя своїх практичних потреб і осягненя національно-політичних цілий, оперла ся о свої власні сили, — оцінюючи кождочасне положенє тверезо після реальних фактів і відносин фактичних сил.

Ухвалено повисші резолюції оголосити в пресі і закомунікувати правительству.

Крім того більшостю голосів проти двох З. У. Рада приняла резолюцію, що відносить ся до полагоди президіяльної кризи і звучить:

Приймаючи до відома уступленє дотеперішної президії і зложенє нею політичного проводу до розпорядимости З. У. Ради, З. У. Рада взиває політичні ґрупи заступлені в Раді, до поновного визначеня кандидатів на членів президії З. У. Р. Поручає демісіонованій президії вести дальше біжучі аґенди Ради практичного значіня, а в цїли дефінітивної полагоди президіяльної кризи, скликуєть ся отсим на повне засіданє, що має відбути ся найдальше в протягу двох неділь.

На сім засіданє замкнено о год. пів до 10. в ночи.

За секретаріят З. У. Р.:

Володимир Темницький.

Того дня вечером пан редактор одержав такий лист:

„Шановний добродію! Почуваю ся до обовязку подякувати ще раз за Некрасова, якого ви мені великодушно приобіцяли... Одначе по надумі прийшов я до пересвідченя, що той великий поет нічого не стратить на тім, як я замість тепер, прочитаю його в літі. Позволю собі отверто визнати вам своє прикре положенє: не маю долішнього, а необхідного убраня на свята, вибачайте. Не хочу утрудняти вам положеня своєю просьбою о гроші, бо знаю, як вам трудно платити гонорарі; зазначу тільки, що бувши у вас, запримітив я на вішалі кілька пар такого саме убраня в зовсім добрім стані, а не гадаю, щоби ви їх всі через свята носили. Чи не були би ви стільки ласкаві прислати мені одну з тих пар, як найтеплійшу? Я був би вам за те безконечно вдячний і не перестав би на дальше збогачувати ваше письмо плодами свого духа. Завсіди обовязаний Л.“

„Post scriptum. Як би ви мали яку непотрібну загортину, я не погордував би нею. Все той сам“.

* * *

. . . . . .

Редактор довго усміхав ся по прочитаню сього листа. По тім наблизив ся до вішал, витягнув руку до убрань, але сам себе засоромив ся і післав двайцять франків молодому поетови, щоби купив собі на Різдво необхідне убранє.

Пер. І. Ставничий.

Перед вибором нової президії.

(Телеґрама Українського Слова).

Перед вибором президії ново створеного клюбу заявив посол др Кость Левицький, що супроти тактики правительства не кандидує на ніяку гідність та як звичайний посол підпирати ме президію в її діяльности.

Вилученє Галичини.

„Reichspost“ пише між иньшим:

„Ознаки неприємного розчарованя в українському таборі натякають на трудности, які дожидають правительство. Передовсім розходитиметь ся о се, щоби усунути недовіре розбуджене в українському заступництві несподіваністю суботнїшних подій, та представити безосновність (?) такого недовіря.

Ще не нарушено ніякого національного інтересу Українців, в цісарському відручному письмі нема ані букви, яка-б натякала на їх некористь. Зовсім противно, — президент міністрів одержав виразне порученє випрацювати предложеня, в яких би була „запорука національного і економічного розвитку“ „населеня Галичини“, а затим її української як і другомовної частини. Не зроблено ще ні одного кроку, який би міг занепокоїти Українців дотично їх національної будучности, що більше, від суботи мають вони урочисте цісарське запевненє їх національного і економічного розвитку в відокремленій Галичині; а се є більше від того, що вони мали дотепер. Коли важне се для будучого національного становища Українців в самій Галичині, то їх головне побоюванє, що вони оминуть парляментарну трибуну, являєть ся ще більше безосновне. І по війні буде чимало спільних для цілої Австрії справ, що буде ще більше нагоди почути голос, коли так можна сказати галицької делеґації а заразом українського заступництва Галичини. Тим самим назначено уже напрям, в якому повинні піти політичні змаганя українського заступництва.

Змінило ся в дотеперішному стані тільки те, що управильнено польську справу в змислі польських бажань, справу, що протягом війни дозріла до обговорюваня.

Власне з того факту можуть Українці, яких країна під дотеперішну хвилю виставлена на знищенє царськими арміями, набрати певности, що в слушний час, коли керманич боїв вчинить і їх справу зрілою до обговорюваня, заблисне і для них нове рано. Вони мають цісарське слово, яке мали Поляки“.

Світова війна.

Третя зимова кампанія.

КОПЕНГАҐА. „Русское Слово“ пише: В Росії ніхто не віддаєть ся неоправданим ілюзіям, будьто би в найблизшому місяци мало послідувати на воєнному терені корисне рішенє так, що третя зимова кампанія була би злишною. Третя зимова кампанія буде о много тяжша і труднїйша, аніж дві попередні.

Нова російська офензива.

РОТЕРДАМ. „Westminster Gazette“ доносить з головної російської кватири: Запевнюють, що тепер роблять ся підготованя до нової масової офензиви.

ЛЮҐАНО. „Stampa“ перестерігає перед висновуванєм осудів про загальне положенє на основі малих російських успіхів. Тепер залежить усе від того, котра з обох сторін швидше дістане підмогу.

БЕРЛІН. З над російської границі доносять: Тепер зібрала ся російська воєнна рада на наради в справах звязаних з російським і румунським фронтом.

Питанє престолонаслідства в Польщі.

Берлінська „Express-Correspondenz“ доносить з Женеви: Посол до Думи Лемпіцкий, що належить до депутації польських нотаблів, висловив ся перед представником швайцарської „Телеґрафічної Інформації“, що для Поляків се не робить ріжниці, чи на престолі сяде Поляк чи представник якого заграничного роду. Так, як богато держав має найкрасші досвіди з чужосторонними князями, так нічо не стоїть на перешкоді тому, щоби на польському престолі засів чужинець.

Бомбардованє Букарешту.

БЕРЛІН. „Lokalanzeiger“ доносить з Мальме: Чимраз більше довідуєть ся загал, які страшні наслідки мав наїзд цепелінів і літаків на Букарешт. „Сльованскі Юг“ доносить, що тяжко ушкоджений народний банк в Букарешті. При тому знищено цілий ряд домів. Дальше ушкоджено бомбами державну печатню і головний почтовий уряд.

Разом знищено сім фабрик амуніції, що повстали що-йно підчас війни. Поміж тими фабриками є одна бельґійська, три французькі і три румунські.

Новий американський президент.

НЮ-ЙОРК. Бюро Райтера доносить, що републиканський кандидат Hughes одержав більшість в нюйорському стані, який вважаєть ся найважнїйшим у виборі президента.

АМСТЕРДАМ. Бюро Райтера доносить з Ню-Йорку: Вибрано Hughes-а.

БЕРЛІН. Обговорюючи вибір Hughes-а, зазначують часописі, що він в нічому не змінить відношеня зединених держав до Німеччини.

НЮ-ЙОРК. Бюро Райтера доносить, що коли вчерашні вістки про вибір Hughes-а звучали так позитивно, що признав їх сам Вільзон, останнє виборче звідомленє з далекого заходу і иньших провінцій дають неясний образ положеня. Оба сторонництва приписують собі побіду.

ЛЬОНДОН. Після звідомлень нюйорських дневників телеграфував президент демократичної партії до усіх орґанізацій партії, що Вільзона вибрали наново, та що вони мусять особисто пильнувати того, щоби виборчі урни були стережені, бо противники є безоглядні.

Отверте письмо Філіпеску до короля Фердинанда.

Париський кореспондент „Стампа“ оголошує лист Філіпеску, писаний до короля Фердинанда на тиждень перед смертю. Він був призначений до оголошеня в часописі „Епока“. Між иньшими читаємо в ньому:

„Братіяну веде негідну внутрішну політику. Політика Братіяну уже перед війною була дуже нещаслива для Румунії, сподівано ся одначе, що Братіяну і його люди стануть підчас війни меншими самолюбами а більшими патріотами. Одначе румунське правительство ще нині ділає після клича: Країна повинна спокійно упасти, коби ми тільки остали.

Румунський ґенеральний штаб, в найтяжшій для держави хвилї не мав відваги віддати провід гідному чоловікови. На чолї великого ґенерального штабу поставлено ґенерала Цотту-а, чоловіка, що не проводив ніколи якоюнебудь мілітарною одиницею, який так само, як його помічник Ілїєску є цілковито до нічого. Мимо пораженя біля Тутракану полишив Братіяну Цутту-а на його становищи, хоч упадок Тутракану відкрив повну стратеґічну неспосібність його і його помічника. Але Братіяну і тепер не змінив своєї партійної політики. Треба було сейчас повалити Ілїєску, але він остав, а наслідком того Болгари і Німці чимраз далї втискають ся в край.

Вкінци поставлено гідного чоловіка ґенерала Авереску на південнім фронті, але завист і двірські інтриґи спричинили його відкликанє. Кидано армію з одного фронту на другий з таким успіхом, що вони усе станули на місци в хвилю, коли вже бій програно.

На прикінці звертаєть ся Філіпеску до короля з просьбою, щоби він в інтересі краю зробив кінець пановану Братіяну і Ілїєску.

Події на морі.

Дня 7. с. м. по полудни ворожі летуни кинули бомби на міста Ровіньо, Парен і Ціта Нуова. Не виряджено найменшої матеріяльної шкоди, ані не зранено нікого. Наші літаки вилетіли в погоню. Один з них, якого керманичем був поручник лінійного корабля Дракуліч, струтив ворожого летуна, що впав недалеко воро-

жих торпедовців, що находили ся на повному морі. Наші летуни заатакували їх бомбами, по чім торпедовці віддалили ся в сторону ворожого берега. Вечером того дня ворожий літак кинув бомби коло Умажо, але теж безуспішно. Наші гидропляни обкинули вечером бомбами військові предмети в Вермеліяно і Монфалькон з замітним успіхом і вернули неушкоджені.

Команда фльоти.

ЛЬОНДОН. Адміраліція добавково доносить, що прийшло звідомлене від команданта підводного судна, в якім він доносить, що поцілив стрілами дреднот кляси „Kaiser“.

СОФІЯ. Від двох днїх кружляють поголоски про затоплене російського панцирника „Імператрица Марія“ разом зі залогою. Катастрофу спричинила експльозія на корабли.

Про одїжний промисл.

Подав проф. техніки Р. Залозецький.

Промисл одїжи, також ткацький промисл достарчає нам матерії потрібної до окритя нашого тіла, як біле і одїж, які пряде ся з певних ростинних і звірячих волокон, а опісля ткає ся. В певнім значіню належить сюди також обува, яка послугує ся звірячою скірою як сирим матеріялом.

Найважнїйшими у нас найбільше уживаними волокнистими матеріями є: бавовна, лен, коноплї з ростинного світа і вовна, а іменно головно овеча, виїмково козяча і верблюдова вовна і шовк прядок-шовковиків зі звіринного світа. Шовк виробляє ся в послїднім часї також штучно з ростинної клїтинної тканини і дістає ся в торговлю і уживане під назвою штучного шовку. Знаємо також штучну вовну, однак не треба розуміти під тим вовну вироблену штучно, лиш вже уживану стару вовну, яку розскубує ся зі старих вовняних матерій, вичісує ся і приготовляє ся до нового ужитку. В подібний спосіб виробляє ся також штучну скіру, бо природна скіра, зглядно звіряча скіра має також волокнистий склад, який в природнім станї лучить в цїлість клеєва матерія.

Ткацький промисл, виріб ниток, біля одїжи і т. д. є високо розвиненим фабричним промислом, особливо в перебірцї сирих матерій і доставі одежевих матерій і прочих потрібних предметів (постели, заслон, фіранок, килимів, матерій на меблї). Лиш виготовлене поодиноких частий одежи переводить ся рукодїльно, хоча і тут входить щораз більше машиновий рух по великих варстатах; подібно діє ся при виробі обуви.

Тому можна сказати, що побіч промислу средств живности — під чим розуміємо заосмотрене населеня в живність, отже також земельну господарку — і металевого промислу одежний промисл займає що до вартости, обему і ріжнородности третє місце і обіймає цїлий ряд від найконечнїйших потреб до найвибагливійших артикулів збутку і найдобірнїйшого смаку. Замітним явищем того промислу є його спосібність зміни і надзвичайна можність приноровленя, яка находить свій вираз в окремій назві „мода“, вираз, котрий містить в собі особлившу культурну ознаку і після того мірила треба його осуджувати.

Не лиш мода, але наш увесь одежний промисл находить ся на жаль в майже цїлковитій зависимости від заграницї, а іменно в висшій мірі ніж передтим названий промисл кормовий і металевий, і з тої причини переходить він у нас, а також в Німеччинї, де панують такі самі відносини, підчас війни переміну, якої кінцї не сходять ся ніяк з кінцем війни, лиш вона буде відбувати ся дальше в иньшій формі. Ми не управляємо бавовни анї юти, управа льну і конопель упала значно наслїдком надмірного розповсюдненя бавовняних товарів в цїлій Европі, хов овець не покриває ніяк потреби нашого населеня, управа шовку може доспівати лиш в південних теплїйших околицях, а на скіру брак тепер достаточної скількости матерій потрібних до гарбованя. З того всього виходить, що коли відтятий буде довіз сирих плодів з заграницї, від яких зависить наш ткацький промисл, то є бавовни з північної Америки і східних Індий, юти з Індий, вовни з Австралії і південної Америки, шовку з Італії і Франції, то мусить наступити брак в тих виробах, а сильне зменшене виробу мусить потягнути за собою подорожінє товарів. Попри иньші господарські супроводжаючі появи війни лежить в недостатку сирих плодів і неможливости їх виробу в нутрі краю причина надмірного підвисшеня цїн за біле, одїж, мундури і обуву, яке буде давати ся відчувати тим більше, чим більше віддаляємо ся від часу замкненя нас від позаморського руху. Ся недостача не скінчить ся також сейчас по закінченю війни, бо доповнене цїлком вироблених засобів стріне на початку миру ще на зовсім окремі трудности.

Потреба ткацьких матерій є в Австрії доволї велика, в послїдних роках виносила вартість довозу з заграницї около 700 мілїонів корон, з чого майже половина припадає на бавовну. Тому що наш загальний довіз виносить річно около $3^1/_2$ мілїярда корон, то позиція ткацьких матерій творить пяту часть з того і ту суму мусить наша народна господарка віддати заграницї. Тому протиставить ся вправдї певна активна позиція, походяча з вивозу бавовняних товарів за границю, однак з другої сторони ввозить ся також ткані товари а не лиш сирі плоди, так що краєві потреби одежного промислу обтяжають все таки високо нашу народну господарку і тому появляє ся бажане, увільнити ся від тої обтяжаючої независимости.

(Кінець буде)

НОВИНКИ.

— **Смерть баварського князя Гайнріха.** Баварський князь Гайнріх ранений тяжко підчас стежної виправи дня 7. с. м. помер в ночі з 7. на 8. с. м. Князь Гайнріх був братаничем короля Людвика III.

— **Відрадна вістка.** Нинї можемо з приємністю подати до відома уже другу з ряду вістку (перша про здоровлє д. Микитея) про ошибочність звідомлень про втрати У. С. Стрільців. Між погибшими в бою під Потутерами подано імя Івана Полянського, який одначе був тільки ранений і попав в полон 14. вересня. Тепер він уже здоровший і жде дороги зі шпиталя в Сибір „неісходиму“.

— **Зелїзні двосотикові монети.** „Wiener Zeitung“ з дня 7. с. м. оголошує розпорядженє мінїстерства скарбу з дня 6. с. в справі чеканеня зелїзних двосотикових монет.

— **В справі убійства при ул. Осолинських.** Поліційне слїдство в справі убійства 25-лїтної Берти Зайдель, про що ми в свойому часї доносили, вже покінчене. Зібрані подробиці говорять, що убійства доконав коханок убитої, румунський жид Нусин Лехнер, що належав мабуть до банди торговців живим товаром. Доконав його в цїли грабіжи. Сам він доніс про подію, буцїм перший її завважив. Лехнера відставили до вязниці військового суду де вестиметь ся дальше слїдство.

— **Недостача опалу у Львові.** На щастє осінь лагідна. Колиб не те, то вимерз би цїлий Львів, за недостачею опалу так в дрібних як і гуртовних торговлях.

— **Два роки тюрми за самоубійство.** В Малїнґар в малому ірляндському місточку засуджено одного наліплювача оголошень, що хотів відідрати собі житє на два роки вязниці. В засудї читаємо: „Є се злочинним божевіллєм думати, що кождому можна робити зі своїм житєм що йому подобаєть ся. Житє горожан належить до держави, особливо в часї як теперішний“. Чи та держава одначе охоронила бідного афішника від голоду, що примусив його відібрати собі житє, про се в присудї не говорить ся.

— **Археольогічна находка в.. бараболї.** Як доносять з Бреґенції в Оельрайн, в старорімській кольонії старої Бриґантії найдено на днях при копаню бараболї, римський бронзовий нараменник, що вріс в бараболю. Находку віддано до краєвого музею.

— **Поет на фронтї.** Відомий нїмецький поет Ришард Демель, що від вибуху війни перебуває на фронтї як офіцир краєвої оборони, одержав зелїзний хрест першої оляси. Демель, числючи 52 лїта зголосив ся добровільно до рядів і брав участь в боях в горішній Альзації.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 10. падолиста 1916.

Нинї: 10. падолиста гр.-кат. Терентія, римо-кат. Андрія.

Завтра: 11. падолиста гр.-кат. Анастазії, римо кат. Марціна.

○ Ц. к. Мінїстерство зелїзниць поручило евіденцію і перехованє пакунків і посилок товарових забраних через стації ц. к. Дирекції зелїзниць в Станиславові при нагоді евакуації ц. к. Дирекції зелїзниць державн. в Кракові, до котрої належить також полагодженє рекламацій дотично таких пакунків і посилок.

Склад таких посилок находить ся в Живци.

П. Т. Публика зволить в таких справах звертати ся прямо до ц. к. Дирекції державн. зелїзниць в Кракові.

○ Український Народний театр „Бесїда“. Саля товариства ім. Лисенка при ул. Шашкевича ч. 5.

В суботу **„Сватаня на Гончарівцї“** народна оперетка в 3 діях Крітки-Основяненка.

В недїлю **„Ой не ходи Грицю та на вечерницї“** народна драма в 5 діях, зі співами М. Старицького.

Початок о год. 7.

Білети можна скорше набути в „Народній Торговлї“.

Присилайте предплату на „УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО“.

Послїдні вісти.

ВІДЕНЬ. Тел. „Укр. Слова“.

По розвязаню обох дотеперішних парляментарних клюбів (національно демократичних послів і радикальних) постановлено утворити один спільний клюб, зложений зі всїх українських послів з Галичини. На відбутім в середу засїданю вибрано головою того клюбу сеніора українських послів проф. Юліяна Романчука а його заступниками Дра Евгена Петрушевича і Дра Льва Бачинського. Секретарем Клюбу вибраний посол Др Льонґін Цегельський.

Парляментарну комісію складають посли: Др Евген Левицький і Др. Кирило Трильовський а їх заступниками є Др Микола Лагодинський і Володимир Сінґалевич. Нинї в четвер перше повне засїданє нової репрезентації.

Приготованя до скликаня парляменту.

Президент др Сильвестер приїхав в четвер до Відня і спільно з през. палати вельмож був у през. мін. Кербера з запитанєм, коли будинок ради державної буде опорожнений. (Як відомо нинї є там шпиталь).

Цар і царевич на фронтї.

Цар і престолонаслїдник виїхали з Царського Села на фронт.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 9. падолиста 1916.

На східнім фронтї.

Фронт ґенерала кавалерії архикнязя Карла:

На південь і на південний схід від провала Сурдук були безуспішні російські наступи. Коло Спінї зробили ми дальші поступи, 150 полонених і дві армати. На захід від Телґієс і коло Бельбор відкинули Нїмцї російські віддїди, які тут були висунулись.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Крім оживленої діяльности артилерії на фронтї по обох боках дороги Золочів-Тернопіль, ніяких подій.

На італїйськім фронтї.

Положенє незмінене.

На півд.-східнім фронтї.

Коло Воюси місцями умірковний огонь артилерії.

Заступник шефа Ґенерального штабу пільний маршалок-поручник **Ф. Гефер.**

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

Проби атакованя Анґлійців і Французів між Ле Сар і Буша-весн, як також на південь від Сомми коло Пресоара здавлено вже в почині замикаючим огнем.

На східнім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

На фронті по обох боках зелізничого шляху Золочів-Тернопіль обновилась огнева діяльність.

Фронт ґенерала кавалерії архикнязя Карла:

В північних горах Ґієрґіє відбито російські наступи. Коло Бельбор і на відтинку Тельґіє відкинули Німці неприятеля, що пішов був вперед.

На південний схід від провала Червона Вежа перейшли ми наступаючи відтинок Баєсті і Сардою і здобули два прилягаючі становиска на узгірях. Полонено 150 бранців і здобуто 2 армати.

На балканськім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка Макензена:

В північній Добруджі відповідно до приказу висунені вивідні відділи вивинулись з битви з ворожою піхотою.

Фронт македонський:

Ніяких замітних подій не було.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне заведенє
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 17.
Виймованє зубів без болю і пльомбованє.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українська Січова Стрільна роботи виконує задаром.
Зголошувати належить ся у асистента Нагр.

Оголошеня.

О. Ганушевський Михайло, парох з Дори, мешкає тепер в Долині (укр. гімназія).

Іван і Варвара Козини з Яблонова, пов. Рогатин, подайте вістку, де живете. Hryć Kozyn, Ukr. Legionär k. u. k. Feldspital 9/5 Zimmer 60. Hauptfeldpost 117.

Коня з візником і візком до дрібних, перевозів наняти можна в бюрі фабрики „Zdrowie“, вул. Zdrowia ч. 9. 1—2.

Хтоби знав, де перебуває о. Мих. Дурделла, парох з Хомяківки к. Тисьмениці і Нуся Дурделла, жена пароха з Хотимира, та о. Калинський, парох з Чорнолозець, зволить повідомити мене: Іван Дурделла в Стрілкові почта Підгірці к. Стрия, евакуований з Вишнівчика. 2—3

Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові глядає помічника або помічниці з гарним, читким письмом і знанем української, німецької і польської мови.

Спішіть ласк. замовити малі календарці!
Часове звільненє і урльопоранє від війська.

на **1917** рік на **1917** рік

Інформаційний для родин. Богато інформацій військових. Права родин покликаних до війська, пашпорти, комітети і т. и. Ціна 30 сот.

Жовнярський. Права У. С. С. і жовнїуів. Жарти, Співанки, Записки і и. Ціна 20 сот.

Шкільний для молодїжи всїх шкіл. Студенц. запис. інформац, і и. Ціна 20 сот.

У всїх календарцях нові тарифи почтові, стемплеві, міри і ваги гроші і т. и.

Додаток: На кождих 10 шт. додаток 2 шт., на 100 шт. дод. 25 шт., на 500 — додат. 150 шт. Висилка за готівку або в марках з гори. На пересилку просить ся залучити відповідну квоту. Наклад невеликий.

А. Березовський, Львів, Карпінського 19. 1—6

Не минайте а перечитайте!

Чи варто за невеликі гроші в тих тяжких часах розвеселити ся?

Певно кождий скаже, що варто.

За 1 К. 80 сот. можна 900 рази засміяти ся!

Саме тепер вийшла обемиста книжка (девяти аркушів друку), котра містить в собі **900 словами девятьсот**

Дотепів, вигадок і жартів.

Хто хоче розвеселити ся, а таких в теперішнім часї буде певно богато, нехай чимскорше спровадить собі сю книжку, бо задля великої дорожнї і браку паперу наклад зглядно невеликий. Сю справдї на часї книжку видало Товариство „Просвіта“. Канцелярія Товариства у Львові (Ринок ч. 10) висилає єї безпроводочно тому, хто пришле переказом на саму книжку 1 К 80 с (Члени „Просвіти“, що заплатили вкладку, платять тілько 1 кор. 30 сот.), а на рекомендовану пересилку 35 сот.

Оправлений в долотно примірник коштує без почтової пересилки о 50 сот. більше.

Радимо спішити ся!

Українські молитвенники.

I. Хвалите Господа з Небес.

гарного формату, звиж 750 сторін друку, є найновійшим молитвенником в чистій народній мові.

Зміст Молитвенника: Щоденні молитви раніщні і вечірні. Найважнійші пісні з вечірнї і утренї. Літургія св. Йоана Золотоустого. Образець Тайни покаяня. Молитва перед і по сповіди, перед і по Причастю. Молитви на час великого посту і на більші свята. Акафисти, тропарі і кондаки воскресні, щоденні і на більші свята. Найбільша збірка коляд і церковних пісень. Пасхальна таблиця.

Молитвенник друкований гарними черенками на білім тривкім папері коштує: 1. в переплеті з плюшу зі золоченими берегами і скобкою К. 7·—. 2. В переплеті зі шкіри зі золоч. берегами К. 5·00. 3. В переплеті в полотно з мармуровими берегами К. 3·00.

II Малий молитвенник народною мовою, малого догідного формату. Оправлений цілий в полотно з витисками 1 корона.

Молитвенники можна дістати за попереднім надісланем гроший: в Канцелярії Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. До замовлень доплачує ся 45 сот. на пересилку почтову.

Купуйте і замовляйте!

Календарець „РУСАЛКА“

:: Ціна: штука 30 сот. (почт. 35 сот.) ::

10	штук	з почт.	оплатою	К 3·—
25	„	„	„	„ 7·20
50	„	„	„	„ 13.50
100	„	„	„	„ 25·00

Від 25—100 шт. поручено (рекомандовано)

Печатаєть ся відривний денний :: :: календар на 1917 р. :: ::

Замовленя приймає:

А. ОКПИШ, Львів, Ринок число 36.

:: :: Календарець на 1917 р. :: :: „РУСАЛКА“

За готівку з гори, бо за побранем почта не приймає. :: ::

ПОРТРЕТИ

Франко, Мазепа, Шептицький — по 50 сот. — Мазепа, Шептицьзий, Франко

Всї три портрети однакового формату. Замовляти можна найменше по 5 примірників. На звичайне порто належить зложити 30 сот., на рекомендоване 55 сот.

Замовленя і гроші висилати на адресу: Канцелярія Товар. „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10.

Земельний
Банк Гіпотечний
Спілка акційна у Львові
Підвалє ч. 7.
Конто почт. Щадн. ч. 116.984.
Жирове Конто в Австр.-угор. Банку.

Складайте ощадности взагалї зайві гроші на процент, щоби кожня корона могла служити народньому господарству, та вам приносити зиск, а не марнувала ся.

Акційний капітал К. 1,300.000
Резерви Банку „ 300.000
Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10·— на 4 проц.
Уділяє гіпотечні і векслеві позички.
Виплачує купони від заставних листів.
Вдмінює по користнім курсі російські рублї і німецькі марки.
Певність льокації запоручують: акційний капітал Банку і резерви.
На жаданє висилає посвідки зложеня (чеки) Почтової Щадниці.

Замовляйте
український ілюстрований
::: КАЛЄНДАР :::
для українських еміґрантів жовнїрів і селян на звичайний рік
1917

який видає „Український Жіночий Кружок“ в Ґмінді, і коштує лише 70 с вже з пересилкою.

За попереднім надісланєм гроший висилаєть ся:

10	примірників	6·50	К
20	„	13·—	„
50	„	30·—	„
100	„	55·—	„

Замовляти на адресу: **Ольга Бачинська**, K. k. Barackenlager — Gmünd, N. Ö.

!! Найдешевший український календар !!

160 сторін друку, 20 ілюстраций. 25—30

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.